Bydaar byriin proletaarinar negedegtin

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

BK (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. eblefiin B-M. zebleliin emenees eder byri niitelegdene. ꙮ zilde garça baina.

1933 onii ijyyni 17 nii eder

№ 138 (995)

Zakika yne

Sara byriin 2 tek. 50 menge
3 sariin 7 tek. 50 m. 6 sariin 15 tek. 12 sariin 30 tek. dugaar nezeediin yne 10 menge

„YNEN" KOROONII AADRIS:

Центросоюзная № 19
№№ телефонов: редактора—344, секретаря—323

Kabariin tarilga

Kabariin tarilga bolzortoni dyyrgeze paar beledkelde oroko

Aduun-Çuluunii kuşuun tarilgaa 107,6 % dyyrgebe

(Manai tuskai biçegçees)

Aga, Aduun—Çuluunii Kuşuun dotorki kolkoozuud ba emçiin azaiçad bolbol, odoo kabariin tarilgada bolşoviigiin kurdabçalal gargaza, socialiis onison arga bolko socialiis meriicee ba gabşagaiçalgiigi zebeer ba ergeneer delgeryylze tarilgiin kedelmeride dyreşel baigatai zaka kabariin geegdengi zonii idebki keçeel ba dyreşeliigi deeşelyylze çadasanii tula bykii tarilgaa ijyyniin 5 nii eder 107, 16% juu tesebees 7,61% ilyybçelen dyyrgebe.

Tus Kuşuun dotorki odoo ziliin kabariin tarilgiin tesebiigi terel tariaar ilgabal: şiniice 96,50 ga, jaarica 61 ga, jaçimeen 14 ga, ovioos 44 ga, ge'çyyke 15 ga, nogoon tariaa 32 ga, tyrneebse 1,90 ga, kortoobko 26,50 ga, podsolnyyk 2,50 ga ba bişe tarilganuud 6,60 ga, enyynees kolkoozuudiin tarika josotoi 262 ga, emçiin azalçadiin 37 ga, kuşuun dotoroo oroi kamta 299 ga, tarilga kiike tesebtei baisan aad kolkoozuud 276,97 ga tariza, tesebee 105,7% dyyrgebe. Emçiin azalçad 38,91 ga, tariza tesebee 105,10% dyyrgebe. Byke kuşuun dotoroo 321, 76 ga, tariza tesebee 107,61% dyyrgebe.

Tesebees ilyyhçelen dyyrgesen kolkoozuudiigi nerelbel: Narsatiin somonii „Bysiigin" geze artool tesebee 111% dyyreesen baina. Tyyrgiin somonii „Bata—Zam" geze arteel 107%. „Ilijiç" geze kolkooz 113,3% „Sojol" geze tooys 103, 50% dyyrgesen baina. Tyyrgiin somonii „Ulaan—ceceg" geze kolkooz bolbol bolşoviigiin kurdabçalal abça çadaa ygei deerees syylde geegdeze, tesebee 98% arai geze dyyrgesen baina.

S. Ganzuuriin.

Tarilgiigi tasalduusanii tula kemzee abka

Ongoin somonii „Ulaan-Ongoi" geze (Bookon) arteel bol tarilgiin tesebiigi gyicedkeke arga tegelder baibaç tarilgiin tesebiigi buzagaigaar tasalduulba. Oroosto tarilgiin 258 ga tesebtei aad ene ijyyniin 25—nii eder jere 3,3% gyicedkebe. Ene tasaldabariigi tus kolkooz bol imagta yresenii ba tezeeliin tariaa ygei deerees bolno geze şaltag barina. Kojordokini tus kolkooziin moridtoo ezegyi kandasan deerees, tedenii moris bol aikabtar tus baina. Tarilgiin teleg dunduur tus kolkooziin moris bol, imagta yrese şirelgede jabasan baina.

Aimagiin emkinyydiin ba ilangajaa gazar tariaalangiin tasagiin opiratiiv josonii ketelberi alaga baisan. Gabşagaiçalga ba socialiis merilceenii azal ugta erkilegdesen ygei, azaliin emkidkel sulaar tabigdasan belei. Tus arteeliin pravleeni bol ene tasaldabariigi usadkaka tukai jamarçigi kemzee abasan ygei demei laglaiza suusan baina. Enyynde kemzee abka keregtei bolbo.

Pervyniickii.

Konkoloin MTS ilaltiin urida ederee baina

M-Şiberiin aimag dotoroo ijyyniin kojordoki taban ederiin torşodo tarilgada kurdabçaliin talaar nege biçikan kubilalta olbo. Aimagiin gazariin ijyyniin 10-nii ederiin medeegeer aimag dotoroo orooson tariaagaa kamta 30,896 ga juu 82,2 kubi gyicedkegdebe. Orooson tarilgiin dutuuni 6939 ga baina. Tiigebeç, zarim gazariin keitesiin albar kaagça niuurduud „tarilga kiike bo'zor oroituulba" geke sanaltai baina. Iime bodomzonuud olonki somonii zeblelyydiin zygees garaza baina, iime buzagai oportunlis yzelde katuu kariuu egteke josotoi. Tarilgiin tesebiigi dyyrgeke byke çadabari baina, ene bol konkoloin MTS-iin syyliin tarilgiin kedelmeriees iler kei, tus MTS ees kamta 7809 ga tariza tesebee 97,6% bolgobo.

Aimagiin emkinyydiin ekin zorilgo bol ene cagaa tesebee cag oroitobo geze korooko yzeltei temecee, oroosoto tarilgiin dutuugi ed yiledberiin tarilgaar kuçaka kemzeenyydiigi abka josotoi. Oiriin cagaa ilalta tuilakiin tula urada oloson tarilgiin kurdabçaliigi ulam ergeze tesebee jaabaç 100 kubi gyicedkekiin telee daiçalka keregtei. N. S.

Paariin beledkeliigi—cokiluurta zamda oruulka

BK(b) namiin Burmozkom ba AKZ bol eeseedingee paar beledkeke tukai gargasan togtooldoo aimaguudiin emkinyydees paar beledkeliin kurdabçaliigi 100 kubi jaabaç BMR-iin 10 ziliin oido juu ijyyliin 10 nii eder kyrtele gyicedkeke josotoi geze çangaar erilte kiisen baina. Tiibeç, bajariin eder oirtozo baika, paar beledke liin kedelmeri urida mete negen gazaraas urigşaa jabaka ygei baina, ene bol jikenki aimaguudiin zeme bolno, men GT arkomaadiin kedelmerçeni ene kampaanida saitar sanalaa tabiaa ygeini ilerkei azai.

Respyyblikiin paar beledkeliin teseb 235.400 ga baina, geze zuura gazar tariaalangiin arkomaad bol enyyn tukai kedee nutagaar jabaza baisan tukai jamarçigi medee ygei suuna. GT arkomaadiin too byridkel medegçe nek. Vorotnigiinaas paar beledkeliin kampaani respyyblik dotor kerken jabaza baisan tukai asuudal tabikada, jere medeke juma ygei alga suuka zuura kelekedee:

— Bargazan, M-Şiber, Kabaan Selenge g. m. aimaguudta teseb zokioogdoson baika juuma, iime medee baina, tiibeç margaaşa eder orogtii, magad medeenyyd abtaka bii geze kariuu egene.

Ene bol ynekeree paar beledkeliin kampaaniigi oportunlis josonii eeree byrke jabadalda şetesen ba opiratiiv josonii ketelberi kedee nutagaa emkinyydte şesen ygegi gerçelne şuu. Tus arkomaadiin too byridkel erkilegçe keltesiin kedelmeriigi saltar şalgaza yzekede jere kedee nutagaas kyleegdesen medee ygei, imagta kooson kubkai caarsan baina.

Nek. Vorotnigiin bol meden kedee, bi bol niuuraaraa M—Şiberiin aimagtai telifoonoor jarildasan ba paariin medee eke juuma ge sen baina. Tyyniigi men saitar sani GTA ene ijyyniin 11—nii ederiin medee dotor paar beledkel tukai negeç ygei baisanaas ile rkei. Ene teligraamiin barimtiigi şalgaza yzekede urada mete „jamarşigi dabdalga ygeigeer medeeleze baina" geze byriin 1,10 ba 20—nii ederte ilgeze" baigtan gekees ondoo juuma ygei baisan.

Jamarçigi sezeg ygei olonki aimaguudta paar beledkeliin kampaani jabaza baisani. Manai biçegçediin biçegees medekede E—Bulgad, Kiaagta g. m. aimaguudta paar beledkel ekilsen baina, men Deede—Ydiin aimagiin - tasag bol 800 ga paar kakalagdasan tukai medee egesen baina. Tere medeenyyd kaişaa ygei bolsoni kençigi medeke ygei baina şuu.

Enyynees baicaabal GT arkomaadiin too byridkeliin keltesiigi daabarilagça nek. Vorotnigiin zegees tuskaita daabaridaa alkabtar „dabtalga ygeigeer ketelberi „eke g. m. alban koirog ba kariucalga ygei baisani gerçelene. Geketei kamta Deede—Ydiin aimag bol 33.600 ga paar beledkeke tesebtei aad, ene ederee araikan 800 ga kakalsan paagta bol tiime saitai kereg bişe baina.

Iime oportunlis josonii yzel barigça GTA ba aimaguudiin gazar tariaalangiin tasaguudiin alban kaagça niuuruudiigi çangata sokiizo, niite aradiin sanaliigi paar beledkel teişe niuuraarani kandauulza oirlin ederee ene froonto deere kubilal abka josotoi.

Alpir.

Kriizisees getelkiin yregyi sedelge

Ijyyniin 13—da Loondon kotodo delekeidekinii ekonoomikiin konfereence neegdebe. Ameerikiin yydkelgeer tatagdasan, ene konfireenciin zorilgo bol bykedelekein ekonoomikiin kriiziseer sandargagdasan delekein valiuutanuudiigi (ton tyryyn ameerikiin doollariigi) bekizyylke, delekein naimaanii keregiigi saizaruulka g. m. kereg azai.

Ene konfireenciigi yyskegçe bolko Ameerikiin dotoriin baidaliigi abça yzebel:

20 milioon şakuu zon—ede bylenertaigee Ameerikiin bygede zonii 50% şakuu bolon—yiledberiees kajagdaza;

Yiledberiin byteeciin bagcaani kriizisiin urada ziliin byteeciin kakad bolno;

Kedelmeriçen angiin olzo 1929 ondo 53 milliaarda baisan, 1932 ondo 28 milliaarda bolbo;

1932 ondo şine barilganuudta Ameerike 40 milioon doollar gargasan, ene bol 1929 onii barilgiin gargaşaas 14—dakin baga g. m. sa ndaralnuud kriizisiin kurcadaka byri ulam ergedeze baina.

Ede bygede ulas dotoriin azaakuin sandaralnuudiigi Ryzveeltee Ameerikiin şine prezideente—„zasan" sergeekiin zorilgoor olon „refoormonuudiigi" engergeze tede refoormonuudaar baankanuudiin moratooriigi (telberiin bolzor koişoluulga) utadkaza, tyynii syyleer altaar kangagdaa ygei baankanuudiigi (caarsan menge) gargaza, doollariin altanii cegneltiigi kasani oruulasan men tyynii syyleer caarsan mengenyydiigi altaar soliigiigi ba alta ulasaas gargaliigi ugtalan korison.

Delekein ekonoomikiin kriiziseer yndeşendee kyrter sandargagdasan kapitaliizmiigi kapitalis ergaar, ede bygede Ryzveeltiin kemzeenyydeer, argalza bolkogyini ile baisan. Franklin Ryzveelt eeringee ede bygede kemzeenyydiin dutuugi medeze, kapitaliizmiin tyykede şalgagdasan meetodiigi—Ameerikiin konkyreen tanuudiigi kabçakiin ba tedenii aşagiigi kasan şine delgyyriigi (ed tavaar kudaldaka gazar) bulimtaran olokiin meetodiigi kereglezei.

Enyyn deerees—Ryzveeltiin şine gadaadiin ulas teriin bodolgiin ud ka bol: kerbee evroopiin derzaa vanuud Vaşangtoonii geregei bujuu Nomokon dalai deere Ameerikiin keterkei erkiigi zebşeebel, „bide versaaliiin geregi urida josoor yldeekebdi" gene. Ondoogoor kelebel: Ryzveelt bol evroopiin derzaavanuudta versaaliin geregei yldeeze, tyynii cengeer Nomokon dalai deere oroiloo erkee bekizyylkiin tula Japoontoi temeceke temecelde garaa multalkiigi erine.

Eni udaan kyleegdesen konfereence neegdebe. Ene konfireence deere 66 ulasiin teleelegçed ygekeene. Edenii 55 ni butarza bai san kapitaliizmiigi jaaza „argalaka" tukai kelene.

amzaltada itegekegyi yzegdelyyd jikeer garza baina. Uçarni butaran unaza baigaa kapitaliizmiigi kenii aşagaar „abarakani" medegdeegyi deerees azai. 11 ziliin uridaa Genyeiin konfireenciin yyskegçed tere yjiin baidalaas Soveed ulasiin aşagaar garkiigi kysesen. Menee, kojordugaar tabanziliin ekin zilde gancal „katuu dakatan" enyynde naidaza bolno.

6 ziliin urida Zeneeyiin ekonoomikiin konfireence deere kapitaliiz miigi Germaaniin aşagaar abaraakar naidadag asan. Menee Germaaniaas abka juunç ygei.

Iimees Loondondo caglasan „kapitaliizmiin emnegçediin" eldebeer abaraldan yzeldekeni gaikalgyi.

Aangli bol abka yriees arcakiigi ba doolloroo bekizyylkiigi Ameerikaas erine, Ameerika bol evroopiin derzaavanuudaas tamuuzaniiigi tarifiigi bagadkakiigi bujuu ameerikiin naimaa kiike, delgyyriigi neekiigi erine.

Iime naimaacaldaanaas ene konfireence ekiingee umai dotoroo kedeelyylegdene. Ene konfireence kapitaliizmiin zerildeegi şineer kurcadkana.

Ede zerildeegi kapitalis zamaar şiidkelni şine dain ceregte baina. Gadaadiin zerildeenyydiigi „şiidkekiin" ene sedenii dotoriin angiiin zerildeenyydiigi kurcadkana.

Kapitaliizm bol zerildeenyydee prolitaarinuudiin aşagaar şiidkekiigi kysene. Prolitaarinar tedeniigi kapitaaliin aşagaar şiidkene.

TASS iin telegraamaas medekede, ene konfireence deere tyynii

Delekeidekinii ekonoomikiin konfireence deere

„Nadaas caaguur, naranaas naaguur"

Loondo, 15 (T). Delekeidekinii ekonoomikiin konfireence deere germaaniiin gadaadа kereglin minister fon Neiraad bol gynzegei udkatai ygeteigeer cokoibo. Poolşo, Kyba, Bolgaari ulasuudiin teleelegçediin cokoisonii syyleer konfireenciin deeger zasedaani kaagdaza, kaaltatai zasedaaniii ekilbe. Kriizis ba tyynii ecesfelyydtei temeceke meetedyyd tuşaa ali olon gerenyydiin teleelegçediin 66 diklaraaca sonosogdoko josotoi baina. Bykii konfireence bol niuumaar bişe sonirkoltoigoor soveediin cokiltiigi kylieeze baina. Enyyn tuşaa eldeb janziin abiaa çimee ba taalga tailbarilga jabuulagdaza baina.

Konfireence deere tokiooldoson gegeegyi pissimiizmiin gol şaltagaan bol sandarza unasan kapitaliizmiigi kenii kyzyygeer „abaraka" asuudaliin menee medegdegyi deerees bolno. Arba negen ziliin urid Genyeigiin konfireenciigi yyskegçed bol enyyniigi Soveediin kyzyygeer yildeke geze demii naidasan baigaa. Menee kojordugaar tabanziliin ekin deere Soveediin kyzyygeer kapitaliizmiigi „abaraka" geze ganca an aangliiin katuu du katan sanaza magad. Zurgaan ziliin urida Zeneevedeki ekonoomikiin konfireence deere kapitalis oron delekeigi Germaaniin kyzyygeer abaraka geze naidaasan. Menee tiigeze naidaka yndesegyi, Germaaniaas abka juuç ygei.

Pissimiizmiin kojordugaar gol şaltagaan bol tus konfireence deere itegeltei „ezen" ygei, Urida anka cagta „ezedyyd" baigaasan: Versaaliin KAKŞ Genye ba Zeneevede—Aangli „ezen" bolzo ketelen suusan şuu.

Iime deerees konfireence deere oficaal janziin kooson jarildaa jabuulagdakiin kazuugaar teleelegçed koorondiin bytyyken keereldėenyyd bolzo tus tus beleglelyy diigi boizoroko ba kapitaliizmiin unaltiigi zailuulkaç ygei bol aaldkakiin zamiigi şişeren biderke jabadaluud garana.

Mengenii stabilizaaca tukai Aangli-Ameerikiin zerildeen

Loondon, 15 (T) Delekeidekinii ekonoomikiin konfereence deere Makdonaaidiin (aangliiin zasagiin tyryy) kelesen yge dotor ceregiin yri zeelinyyd tukai dursagdasan jabadal bol zarim teleelegçediigi şişeryylbe. Ameerikatan kadaa doollariin cengiigi unagaaza, valiuutanuudiin (mengenii) tokoniuulaita tukai keereldeende ameerikiin teleelegçediin kyçiigi jikedkekiin ucaraa biziniin makinaacauudiigi tuiraaza kiine geze sonin biçegyyd ceke medyylne. Ynendee ameerikiin teleelegçed bol nege doollar 2 fyynte sterliing centei baikaar doollariin kyrsiigi togtookiin duradkal oruulna. Enyyniigi aangliitan buruugaar „doollariigi 4 fyynte sterlingeer togtookiigi duradkana. Aangliiin cegspertenyyd bol valiuutiigi tokonuulkiin tukai olon ulas koorondiin altanii keregeer baiguulkiigi duridkaba. Ameerikatan doollaraa cengyi bailgakiigi bodozo tyyniigi arcaba.

Mançeaster Gardianii medee.

Loondon, 15 (T). Aangliiin „Mançeester Gardian" soninii Karbin kotiin korespondeentiin biçekeni: DKTZ deere ali ondon bandiit dobtolgonuudiin ecesie jabadal ba açaa teeberiiin çadabari jikeeken korobo. DKTZ iin zyyn şugam bol aşagyi jikeer garzataza baina. Temer zamiin kedelmeriçedte bandiiduud dobtolzo kedelmerinuudiin saatuulkaas baitagai, aladag abaaçadag gene. Zyyn şugam deere gurin josoo togtookiin kemzee şagiin zygees abtana ygei. Ene kemzee abadag ygei ucaranl tus karaguigi kimdaar kudaldaza abka gesen sanaaçaga men gene.

DKTZ gi kudaldakiin keereldee jabnul ka soveediin teleeleg ced sungagdaba

TASS iin medeeeliin josoor Soveed zasag bolbol DKTZ gi kudaldaka tuşaa Tokioo kotodo keereldee jabuulkiin tula Japoondo Soveediin elçenii kabaagaar zuuza bykii nek. Jyreeniv, Gaalda kereglin arkomaadiin Alas Dorono Kizaariin keregiigi erkilegçe Kozloovski ba DKTZ iin tyryylegçe bolbol keereldee deere soveediin teleelegçed bolgozo tomilbo.

Zeblelte ulas dotor

Baligiin temeriin uurkai

Moskvaa, 15 (T). Gimperyyd geze temeriin çuluunii koroon bolbol Baigaliin emeneki Baliga nutagiin temeriin çuluunii uurkai neeze, tereni oiro şadaraa baisan Petroovskiin zavoodiin temeriin çuluunii baaza bolzo egene. Tus uurkai bol şine Petroovskiin zavoodoos 17 byride 75 mingan toonno şirem şadaka keregiigi kangaza çadaka josotoi.

Ekindygeer Biiymiinge tekerieen syydkedee kedelmerilke

Makeejevska, 15 (T). Ijyyniin ekindygeer biiymiing bol tesebiin josoor 1017 toonno ekiin orondo 1100 toonno bulad sunaabe. Zuun tabi mingan toonno martenii peçiin azaldaa orokoloor tus bliymiing bol tekeriigi syyd kedee kedelmerilze ekilbe.

Amaraltada garsan kyn noormoo abka erketei

SSSR iin beledken kangaka arkomaad bolbol, amaraltın abaad busa koto bujuu rajoondo garsan kedelmeriçed ba alban kaagçadta ideke kooliin noormiini duusan eke geze respyyblik moşo kizaaruudiin beledken kangaka arkomuudta duridkaba.

Manai respyyblikte dezinfeegciin staanca tekeeregdene

Moskvaa, 16 (T). RSFSR iin Aradiin Komisarnariin zeblel bolbol tesebte baiguulaltanuudaas gadanur Buriaad—Mongol ulasiin ali negen toskondo dezinfeegciin staanca togtooko geze togtool gargaba. Tus staanca bol jerenkii deere nege milijoon 150 mingan tekerigiin centei baika bolno.

27 şine pedagooguud jirene

Moskvaa, 16 (T). RSFSR iin gegeeryylke aradiin komisaarnar bol pedagoogiin (bagşanariin) kaadriigi Buriaad—Mongoldo ilgeke ene ziliin kubaariin too batalba. Ene zil dotoroo BMASSR te 27 zaluu bagşanar ilgegdene.

Kolkoozdo şurgasan angiin dasadiigi ceberleze, kolkoozuudiigi azakuin ba emkidkeliin talaar bekizyylke

Darui cagaa şalgaza yzemeer kereg

Kori. Jarbaanii somonii „manaiazal" arteel togtosoor zil bolood baina. Tiigebeç ene arteel aza bkuin emkidkeliin talaai odoo kyrtel sainaar tabigdaza çadagdaa ygei tuiliin muu geze kelkede negeç alduu bolko ygei.

Zeşeelbel. azal kedelmeriin byridkel medee aikabtar muu,1933 onii byke azalta ederiin byridkel, ogtiin temdeglegdee ygei, kedelmeriin noormo-kemzee zokioogdoo ygei, ken keddi çineen azal kedelmeri kiiseniigi medeke arga ygei. Enyynees gadana byke zeeriin keregsel ba sanaani udaa tedeger ke pravleenidani karaad yzebel. nigtalan bodogşo Gyre Cerenii gegçe ynekeeree lama niudargaçuudiin aaginta ba tedegeer angiin daisadiin zeeriigi daldalan daraza baisan aad, odoo kolkooziin nigtalan bodogço abagai bolood, kurigan kormoi sezerze, komogor kimosoo niuuza, gai ygei gabşgai janza gargaza, kolkooziigi bykeeyylke janzatai, koro meke kiize baisan baika zavkooz Garma Badmiin gegçe kolkoozto orokodoo, korto sedelgeermalaa kudagsan josotoi ang iin daisan baina şuu.

Tus arteel bol, socialis mal azaliigi eskeberilke jabadalda tuiliin zigşyyriteigeer kandasan, 32-33 onii turşa dotor byke malin 50 kubini koroson, maliin tezeel kooliigi kangaza zebeer emkidkezee çadaa ygei, 32 onii zon nileed jike silos darasan aad, enyynee malda idyylel ygei ezeeze kajasan baina.

Ene dursagdasan zyilyydiigi baicaabal „manai azal"arteeliin dunda josotoi angiin daisadiin baisani labtai, ene janzaaraa baibal, bolşoviig kolkooz bolzo çadaka ygei baina şuu. Iimees barui cagaa angiin dasadiigi koloduulza, ene arteeliigi bolşoviig josoor baiguulkiigi nutain nam komsomooliin emkinyyd ioolokoo josotoi bolbo.

Biçiikan prolitaar.

moruudiin moriigi dalda bodokiin zeeriigi, kuduun jabadaj beleg. Mede ygei mengeigeer ed jumaa kudaldaza baina.

Jime baidaltaigaas niudargaanii tegşedkel ygegee, azal kiisenç ygeiç bol idee kool abadag tula, loodori-zolbinuud oloşoroo baina. Ene arteel sureke ygei, şalgalta bolosongyi, şalgaltiin komiseo bii abaad, odoo kyrtere noroos seriee edii baikadani kolkoozto zeerde koro kyrgegçe angiin daisad, lama-bandinar, niudargagçad bol tedenii aagintanar, nelged jike zeeriigi deermeden kulagailaza baisan baika juma.

Caaşani kolkooziigi ketelberi

Kolkooziigi butargakiin sedelgiigi „cemeekeneer" jabuulza baina

M. Şiber. Zagaanii somonii „Şine Azal" geze kolkoozto, ynekeeree angiin daisan ba arad zonii kara kyçiigi melzen daralasan etegeedyyd uran arga mekeeree şurgan orood odoo amarkan suuza baina gebel: Demberel Jegeeriin bol uridiin niudargan, gay bekenee zaraaza, ygeitei zadalaltiigi daralan jabasani ynen. Enyynees gadana 30 ondo maarta sarada kolkooziigi butargaza udaribartai jabaad, bargidagdaza kindanda suuza garsan kyn.

Men Baldan Budiin gegçe niudargan, 28 on kyrter şibertiin ygeiteineriin kadalan cabçalaniigi bulimtaran edleze jabasan, odoo kolkooziigi butargakiin şurgan orood, kolkooziigi butargakiin sedelgee „Semeekeneer" jabuulza baina.

C. Magsariin gegçe urida jike emçe gyremçe jabasan ambain kybyyn aad, kara kedelmeride gar kyresen ygei, kynii kyzyy belzesen, odoo kolkooziin kedelmeride tuiliin nazagai, loodori, kedelmeri kiike bişeer kolkooziigi kolkooziin koino, abaka ideke bolkodoo kamagiin tyryyn jabadag kyn şuu.

Iime etegeedyyd kolkoozto baiza baibal kolkooz ba bolkodoo bolkooziin kangga baina şuu, şalgaza yzeke keregtei.

Col

1933 onii ijyyliin 8—da Deede—Yde koto. BMASSR—iin Teblin Gyicedkeke Komiteediin

5—DUGAAR SEESSI ZARLAGDABA.

Zeeleke zyilyyd:

BMASSR—iin arban ziliin socialiis baiguulaltiin dengyyd (AKZ—iin tyryylegçe nek. Dorziijeviin iledkel).

Seesside BMTGK—iin, SSSR—iin TGK—iin, BTGK—iin, ZSKGK—iin geşyyn ba orologçod, ATK—iin tyryylegçed arkomuud ba tedenii orologçod ba kabiin, koperativiin ba niitiin emkinyydiin tyryylegçed urigdana.

BMTGK—iin sekretaar Kyzmiin.

B.-M. respyyblikiin byke kedee biçegçedte

Neked kedee biçegçed aa!

Taanas namiin ceberlelge tukai BK(b) N-iin TKK-siin togtool, Zyyn-Sibiiriin Kizkomiin bolon Burmozkomiin namiin geşyyd ba kandidaaduudta kandasan biçegyydtei udka çanartani kyrtele tanilcasan boizata. Tanilcasan bol bolkojoo baigaa namiin ceberlelgede bolşoviigiin sonin ba tyyniigi baiguulagçad bolko bidenii kariuucalga ali tukai jike asaniigi bidenii kelelte ygei taanas medeze baina.

Kolkoozuudiigi bolşoviig josonii ketelberieer bejelyyleze byke kolkoozçodoo oiriin zilyydte çanga çadaltai bolgoko gesen gyn jike kereg bol kedeegiin komuniistanar namiin keregte ker zerge ynen zyrkeeree oroldodog, angiiin temeceenii jabadaliin ondoo bolşoviig oilgozo niudargan, lamanuud nojoduud, cagaantanii metiin uridiin kynyyd kolkoozuudta şurgaza orood dotoroosoni butargan unagaakiin jabuulalga kiideg yje bolsoniigi medeze tedentei eris temecel baakanç cukarilta suibaltagyi jabuulsanaas bolno.

Kedee azaliin socialiis baiguulaltiigi bekizyylke jabadalda eris kubilalta kiigdeke josotoi ene yjede manai niutaguudiin namiin emkiiigi angiiin talaar ceber bolgoko kolkoozin talmainuudiin tariaanii yrzeliigi deeşelyylke, mal azaliigi oloşoruulka ba çanar saintai bolgoko jabadalda ketelberidee baisan azalçadaa zagcaaza çadalgaar şalgarasan komuniistanuudiigi namiin zergende yldeeke kereg bol gancala kedee niutaguudiin namiin emkinyydiin daiçalakii kyçiigi jikedkeze, namiin emkiiin kendiigi azalçadiin emene ulam yrgene.

Ene jike ulas teriin çanariigi kedee biçegçe byken şibşen bodozo bolkoo baigaa namiin ceberlelgede odoo kurca guursaa bariza tyryyn zergede kandaka josotoi baisan aad manai abiaan jikeken sula bainala.

Neked! manai namiin emkinyydiin zergende eldeb argaar şurgan ceberlegsen angiiin karça etegeediin kynyydiigi, aman yge deeree namiin telee kebertei azal kereg deere angiiin daisadta tusa kyrgeke kojor niuurtan, eeriingee niuuriin açagiigi bodozo namda şurgagçad, soveediin ba kolkooziin ketelberilkii gazaraa burokratiizm volokiito bejelyylegçed, namiin temer byke zarçamiigi ebdeze tyynii daiçalkii kyciigi dotoroosoni muudkagçad bykeniigi ceberlen kajaka kereg bol namtai yrgen azalçadiin kabaadal ba tyynii ynen keregiin şyymzeleliigi ergeneer emkidken ygeigeer zorilgodoo kyrgeze çadana ygei. Menee yjede namiin ceberlelgiin beledkeliin kedelmeri kedeegiin namiin yyryydte bolzo baina. Bide kedee biçegçed ene keregees kazuuda baiza jaabaç bolko ygei. Namiin ceberlelgiin ug zorilgiigi oilguulka keregte bjeeree orolcokooş gadana manai niutaguudiin namiin yyryyd jaaza oilguulka kedelmeri jabuulsaniigi, namiin ceberlelgiin uçar şaltagaaniigi oilguulka zorilgoor bolson cuglaanuudta ker namgyi tyryy azalçad udaarniguud cuglarasan, jamar beledkelteigeer ene cuglaan engeresen, cuglaanuud jamar telebtei, juu keleze engersen, jamar amzaltatai jamar dutuutaigaar jabasan bykeniigi bodotoorni iledken kabaadadag sonin biçegtee daruida biçeze baika josotoibdi.

Enemnai-negen talaas namiin ceberlelgede jamar yyr jamar amzaltataigaar jamar dutuutaigaar beledkeze baisaniigi ileryylen curasan dutuunuudiigi zasakiini arga olgoko ba negee talaas namiin ceberlelgiigi toiruulan azalçadiigi zagsaaka keregte emkidkekii çanartai kereg bolzo ekiigi bide martaka ygei josotoibdi.

Neked a! bide bol niutagiingaa namiin yyryydiin tus komuniistanuudiin dunduur suuza baika tulada ked suuza, ali zerge namiin şugamiigi azal kereg deere bejelyylkiin telee tedenii temeceze baisaniini ba ali tukai maarks Leeninii surgaaliigi şudalakiin oroldodogiigi bide medeke baina. Tiime tula bide bol, namiingaa kedeegiin emki yyr, kandidaadnariin gryype, namiin gryype tus komuniistanar kedelmeriigi narinaa şyymzelen karaza namiin zergende şurgaza oroson angiiin karça etegeediin kynyydiigi ba namiin bilieed karmaandaa kiigeed namiigi mekelen jabagçadiigi jamarç cukarilta ygeigeer ynen baidalaarani bodoto niuurnuudiini ileryyleze eke josotoibdi. Niuur cakilta ygei jabuulsan bolşoviigii ynente şyymzelel namiin ceberlelgiigi amzaltatai ergergekiin yndesen meetod geze kedee biçegçe byken medeke josotoi.

Neked-a. namiin ceberlelgede jike gynzygyigeer kandaza şyymzelel jabuulka çukala baina. Tus emkiiin ketelberinde oroko kolkoozuudni ali tukai aza akuin talaar bekideze bainam, ulasiin beledkelyyd cag dotoroo dyyrgegdesen juu,kabariin tarilgiigi ker zerge çanartaigaar jabuulza tariaanii yrzeliigi deeşelyylkeer kemzee bolson bainam, paariin beledkel ker kangaltataigaar jabuulza bainab, tere emkiiin ketelberide kabaadaka kolkoozuudiin too koroson ygei juu tel abalga ba maliin otonii kampaaninuud ali zerge jabuulagdaza baisaniigi karaza yzeke jabadaliigi namiin ceberlelgetei kolbuulan tus emki bujuu yyrte kedelmerilze baigaa komuniistanuudiin namiin telee temecedeg asaniigi ileryylke josotoi. Çukala azakuin jabuulalganuudta tasaldal garasan kolkooziigi bekizyylkiin keregte zoriuulagdasan zaabari zarçamuud (yiledberiiin yrgelziin brigaada byridkel, ezegyi kandaka jabadaliigi ygei kiilge, agroteeknikiin ba zoteeknikiin zaabarinuudiigi nebteryylelge) ynen azal deeree dyyrgedeg ygei bujuu ali joso dyyrgekiin tedii dyyrgegdeded baiblni tus emki yyree angiiin karça etegeediin kynyydeer ceboreglegdeze angiiin cokorlig baidal yzyylbe ygei juu geze ton narilan karaza tus emki yyriin geşyydiigi byriç nariaar bykii talaarni anka ken asaniigi, aza akuin froontodo ali tukai temecedegeeseni ekileed namiin cuglaanda jabalga, geşyynii telberi oruulalga kyrteleni ileryylke josotoi. Manai eder bykenii kedee biçegçediin kedelmeride garadag negen dutuu zyil bol şyymzelde jike gyimge kengeer kandadag dutuutai bainabdi. Komuniista bykenii namiin niuuriigi bykii bolşoviigiin şyymzeleleer karuulaza egelgeeree ceberlelge kiike komiisanuudiin kedelmeride tusalamza yzyylze ba namiin zergende angiiin temeceende şalgaramal namiin telee baakanç cukariltagyi temeceke komuniistanariigi yldeeke keregte kemzee ygei tusa bolno geze bide medeke keregtei.

Neked-a! Şyymzeleliin keregiigi yrgeneer jabuulakataigaa zerge angiiin daisad namiin ceberlelgiigi eesediingee tusada açaglakiigi oroldoko uçariigi kododoo martaka ygei josotoibdi. Namiin bodolgiigi cukarilta ygei azal kereg deeree bejelyylkiin telee şuud temecedeg ynen zyrkenees namiin keregte oroldodog komuniistanuudiigi angiiin karşa etegeediin muudkakii oroldoko eldeb jabuulalganuudta biçiikanç cukarilta ygei cokico ekejee guursaa kuracadkaka josotoigoo martaza bolko ygei.

Neked—aa! Menee bolkojoo baigaa namiin ceberlelge Maarkas Leeninii surgaalaar komnniistanuudiin bejee zebsegleke jabadaliigi çukala bolgozo tabina. Bide kedee nutagta suusan kedee biçegçed bol eesediingee komuniistanariin ali zerge namiin surguulida jabadag, ker zerge sonin biçeg metiigi zakiza bejenyydiingee ulas teriin talaar bolbosoruulkiin kemzee abadagiini karadag tuladaa ene talada abiaagyi zin balai baika joso ygeibdi.

Angiiin temeçeenii kurcadaza, angiiin daisadiin esergyyceke jabadaliin orioozoroson ene yjede na miin prograama, derim ba yndesen togtooluudiigi medeze, oilgon ygeigeer namiin bodolgiigi azal kereg deere cukarilta suibalta ygeigeer uridaa karasan gerel ygeigeer bejelyylkeni berke bolsoniigi gyiced şibçen bodozo komuniistanuudiin ene froontodo bidenii sedkelee tabika tokiooloko kereg ton çukala baina.

Neked! Namiin ceberlelgetei daşaramdasan ene ederiin zorilgonuudaa gyicedkekiin tula ene ederees ekilen nutaguudta baisan kaniin soninuudiigi daru i daruidani gargakiin jabadalda edebkilen orolcozo namiin ceberlelgede zoriuulagdaka biçegyydiigi toliluulka, namiin ceberlelge bolzo baika yjede tere yyrteni eder byken kaniin sonin gargaka ba moziin ba raijoonii soninuudta namiin ceberlelgede jamar beledkeze baisaniigi namilngaa yyryydiin ba tus komuniistanuudiin namiin kedelmeri gi karuulaka, ceberlelgiin kedelmeriiiu amzaltatai busadta yliger zişee bolzo eke zyilyydiigi, ali bykii garsan dutuunuudiigi zasakiin dokioo tabilga egeçe baika jabadaliigi gol bolgojaa.

Bide kedee biçegçed namiin ceberlelgede, namiin ceberlelgiin manai şugamaar kereglegdeke kedelmeride, osoldol tasaldal gargal ygeigeer zagsaza çadajaa.

Bide Orongiin kedee biçegçed namiin ceberlelgiin keregte erkim sainaar oroldozo engergekiin ujalga beje deeree kylieen abaad Selengiin aimagiin byke kedee biçegçadiigi uriaalnabdi. Kedee biçegçediingee neriigi ene jike ulas teriin keregte karuulza çadakabdi.

Daşiin
Cedenii
Cerenzabiin B.
Kedee biçegçed:
Žamcaranii
Cerenzabiin D.
E. Bodonii
Orongo.
1933 on. Ijyyni 11 eder.

Olonii zeerido koirogoor kandagçada katuu kemzee abka

Aga. Aduun-Çuluunii kuşuunii teb deere baigaa selpoo bol, kedee somonuudiin salbarinuudta ed baraa ilgekedee aikabtar zigşyyriteigeer kandana.

Zişeelbel: ijyyni 2-iin eder Kada-Bulagiin selpoogiin naimaalagça nek. Gombiin gedeg Tyyrgiin somondo baigaa salbaridaa baraa ilgekedee, jandan modon terge deeree jamarç oriooltogyi kaircagç ygeigeer kiize egesen tula, zamdaa mokoorko tamakini askarça duusasan ba kamag baraani şoroi toosondo daruulan muukai bolzo kynii karaşa ygei bolson baika juma.

Ene meteer olonii zeeride kaişa keregeer kandadag selpoogiin kedelmeriçedte katuu kemzee abka josotoi.

S. G

Kolkooziin zeeriiigi kair ygei yrize baina

M-Şiberiin aimagiin Sutain somonii „Voroşiiloviin" neremzete arteeliin tyryylegçe Cebeg-Dorzo Oçoriin gegçiin terel yjeeli Cebeg-Rençenii ba enyynii kyregen Şagdar Batiin gegçed bol, kolkooziin zeeriiigi yreze, kolkooziigi butargaka jabadal kiize baina gebel: 1932 ondo 10 tolgoi konidiigi kendeç medegdel ygeigeer tolgoigoorni ygei bolgoson, men 7-tolgoi yker, 2 tolgoi aduuni ygei bolgoson, enyynees gadana aduu maliin oroonii kampaaniiigi tuiliin zigşyyriteigeer jabuulsan.

Enyynees gadana Oçoriin gegçe 2700-tekerigiin yrilte kiisen, engeregçe namariin yjede celelgede oçood jiresen Cereiter Şarandain gegçede kolkoozoos talka, toso maka g. m. egçe arteeliingaa kanciliaarta bairuulsan baina.

Men Galtain dacanii bandi lama Bata Badmiin gegçede idee kool egede ene meteer niudargaçuudta tusa kyrgeze kuibaldan niudargaçuudiin aaginta kolkooziin ketelberilegçe baika jum.

Iimeer kolkooziin zeeride koro kyneel kiize baisan keden terelkidiigi kolkoozoos kolodulmaar bolson şuu.

Ynenii gabşagai.

Manai şyymzeliin yre

(Kilogo kuacai). „Dotorii emkiigi semeekeneer" zadalaza baina bişuu) gesen garçagtaigaar manai soninii ene onii 96 N ta garsan zyiliin zarim kubini todorzo, kolkooziin tyryylegçe Darmiin tukai kereg todorobo ygei 2) kolkooziin nigtalan bodogço Žabiin kereg todorzo tyyniigi tus kedelmeriees gargaba geze Kilogo kuacain aimagiin kinan baicaaka komiis medeecebe.

(Kilogo kuacain) „Aimagiin itegemzeten sanaa amar suuna" gesen garçagtaigaar manai soninii ene onii 78 N ta garsan zyiliin zarim kubini todorozo aimagiin kinan baicaaka komiisiin zygees kemzee abtaba geze Kilogo kuacain aimagiin kinan baicaaka komiis medeecebe.

(Selenge) „Selendyymiin tariaa abadag pyynketiigi uridiin nojodoos ceberleke" gesen garçagtaigaar manai soninii ene onii 267 N ta garsan zyil todorzo pyynktiin erkilegçe Kandazabiin gegçiigi tus kedelmeriees gargaba geze Selengiin aimagiin kinan baicaaka komiis medeecebe,

Из-ва „Бурправда" и „Унэн" Бурлит 32